

Številka: U-I-408/18-8

Datum: 21. 01. 2020

**ODKLONILNO LOČENO MNENJE SODNIKA DDr. KLEMNA JAKLIČA K
SKLEPU ŠT. U-I-408/18 Z DNE 18. 12. 2019**

**VPRAŠANJE (NE)ENAKOPRAVNOSTI NEPARLAMENTARNIH STRANK V
VOLILNI KAMPANJI**

Pobudnica zatrjuje protiustavnost Zakona o volilni in referendumski kampanji, in sicer v delu, v katerem ta določa, da lahko mediji v neposredni ali posredni večinski lasti enakopravnost organizatorjev kampanje zagotovijo tudi tako, da predvidijo posebne, ločene termine in prostore za politične stranke, ki so že zastopane v Državnem zboru, ter posebne ločene termine ali prostore za politične stranke oziroma liste, ki še niso zastopane v Državnem zboru.

Večina sodnic in sodnikov se ob zavrnitvi pobude zgolj sklicuje na preteklo presojo Ustavnega sodišča, ki je pobude s tovrstno vsebino že zavrnilo, in dodaja, da v tej pobudi kakega novega argumenta ni. Takšno rokohtersko razlogovanje večine me ne prepriča, ker Ustavno sodišče predmetne omejitve pravice do enakopravnega sodelovanja v kampanji v preteklosti v resnici nikoli ni celostno vsebinsko obravnavalo. Če bi jo, bi po moji oceni verjetno ugotovilo, da obstajajo razlage te zakonske določbe, ki so za pravice manj obremenjujoče, kot je ustaljena razlaga, da se namreč javni medij lahko odloči tudi, da bo neparlamentarne stranke v celoti obravnaval ločeno v posebnih terminih, namenjenih le zanje. Takšna določba gotovo služi legitimnemu cilju zagotovitve praktičnega delovanja demokratičnega procesa. A je obenem po moji oceni prekomerna in s tem v nasprotju z ustavnim načelom sorazmernosti, ki ga za omejitve temeljnih pravic po ustaljeni (a žal prevečkrat tudi nekonsistentno prekršeni) praksi zahteva Ustava. Cilj učinkovite in praktične izvedbe kampanje demokratičnega procesa je povsem mogoče izvesti tudi ob določi ali razlagi določbe, ki bi terjala vsaj minimalno obvezno soočenje neparlamentarnih strank s parlamentarnimi. Že obvezna zapoved vsaj enega ali dveh soočenj parlamentarnih strank z neparlamentarnimi bi bila pomembna dodana vrednost vsaki demokraciji, obenem pa takšna še vedno dokaj mila, a obvezna korekcija določbe v ničemer realno ne more ogroziti omenjenega legitimnega zakonodajalčevega cilja. Obstajajo torej milejše izvedbene različice izpodbijane določbe, ki zasledovani

zakonodajalčev cilj v celoti dosežejo, so pa za temeljne pravice do enakopravnega sodelovanja v kampanji manj obremenjujoče in manj izključujoče. Ker torej ni razumnega razloga, da v takih primerih od zakonodajalca ne bi zahtevali uporabe za pravice manj obremenjujočega sredstva za zagotovitev legitimnega cilja, to po moji oceni predstavlja precej očitno kršitev ustavnega načela sorazmernosti.

Kot rečeno, tega preprostega vsebinskega razlogovanja nisem našel v dosedanji presoji Ustavnega sodišča, na katero se sklicuje večina, češ da je bilo vprašanje neenakopravnega omejevanja kampanjskih pravic neparlamentarnih strank že presojeno in da v pobudi ni nič, česar še niso presojali. Da je bilo odločeno o kakšnih drugih vsebinskih vidikih, pa seveda ni dovolj, saj obstaja tudi opisani vidik. Zato za takšno, po moji oceni preveč rokohitrsko odločitev večine, nisem mogel glasovati. Če bi v prihodnje katera od morebitnih bodočih pobudnic izrecno izpostavila kakšno različico opisanega vsebinskega argumenta, ni izključeno, da bi Ustavno sodišče takšno pobudo moralo bolj temeljito obravnavati.

DDr. Klemen Jaklič
Sodnik